

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

O înaltă atențiune.

Prot. D. Antal: Pentru o mai bună organizare a preoșimii.

Corneliu Gog: Botezul Domnului.

Pr. Gh. Popescu: Conferința de toamnă a preoșimii din protopopiatul Abrud.

Pr. Iacob Panga: Conferința de toamnă a preoșimii din tractul Unguraș.

Red.: † Preotul Victor Susa.

Cronică.

Aviz oficial.

Comunicat oficial.

O ÎNALTĂ ATENȚIUNE

Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Nicolae, de anul nou a avut rara surprinză și neobișnuită până acum, de a fi felicitat de însuși M. Sa Regele Carol al II-lea, primind un carton cu o pictură care reprezintă corăbii pe valurile mării, înăluntru urarea „La mulți ani 1933” cu semnătura autografă a M. Sale. După cât aflăm această urare regească a fost trimisă în număr foarte restrâns, șefilor de partide și altor mari dignitari.

P. Sf. Sa imediat a mulțumit, trimițând M. Sale următoarea telegramă: „*Profund emoționat de felicitările transmise, urez Majestății Voastre domnie glorioasă și pacinică la mulți ani. Al Majestății Voastre preasupus Episcopul Nicolae Ivan.*”

M. Sa a răspuns cu o telegramă de următorul conținut: „**Toate mulțumirile pentru urările P. Sf. Tale. — Carol.**”

Această înaltă atențiune credem se datorește în bună parte feliului strălucit cum s'a prezentat biserica noastră la festivitățile inaugurării noului edificiu al Academiei de Agricultură, în ziua de 23 Oct. 1932 în Cluj. M. Sa va fi rămas impresionat de feliul cum ne-am prezentat la întimpinarea din gară, la serviciul religios săvârșit la Academia de Agricultură, de către Prea Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae, asistat de P. On. Dr. Seb. Stanca, L. Curea, D. Antal, N. VasIU și Dr. I. Vască, dând răspunsu-

rile corul episcopiei cu o rară precizie sub conducerea dlui Dr. V. Petrașcu.

Punctul culminant a fost vizita făcută de M. Sa la catedrală, unde P. Sf. Sa l-a întimpinat în sunetele impresionante ale clopotelor, încunjurat de foști ministri, consilierii eparhiali, de alese personalități intelectuale din Cluj, așa că întreg parcul înaintea catedralei era înșesat de lume bună. M. Sa a intrat în catedrală cu Marele Voivod Mihai, prim-ministrul Iuliu Maniu și înalta suită și după explicările ce i s'au dat din partea Episcopului nostru cu privire la fazele prin cari a trecut zidirea din 1923 până azi, a admirat măreța clădire, dispunând verbal să ni se vină într'ajutor pentru terminarea ei definitivă.

Această înaltă atențiune din prilejul anului nou o considerăm pentru eparhia noastră ca un bun augur, dându-ne nădejdea că M. Sa ne va avea sub înalta Sa protecție în străduințele depuse de P. Sf. Sa și Consiliul Eparhial pentru terminarea catedralei.

Atențiunea dată prin această felicitare P. Sf. Sale, în mod natural se resfrânge nu numai asupra episcopului nostru ci și asupra întregii eparhii și colaboratorilor săi. Acesta este și motivul pentru care am adus-o la cunoștința tuturora, în acest loc de frunte al foii noastre.

676 34
EXEMPLAR LEGAL

Pentru o mai bună organizare a preoțimii.

III.

Fără a fi epuizat decât în prea mică măsură tratarea problemelor ridicate în cele două articole precedente, schițarea lor în linii generale le face totuși destul de înțelese și mă lasă să trec la tratarea problemei propriu zise: a organizării preoțimii.

Dacă ar fi să ne luăm strict după canoane și rânduielile tradiționale ale bisericii noastre, păstrate până nu demult, preoțimea ar trebui să se simtă organizată în cadrul bisericii și ierarhiei ei, fără să fie nevoie de vre-o asociație independentă. Organizarea preoțimii în afară de biserică și ierarhie, ca simpli profesioniști, s'a făcut sub influința asociațiilor profesionale ale funcționarilor civili, prin inițiativa preoților profesori universitari și de seminarii (oameni cu doi stăpâni: ministerul de instrucție și culte, și episcopul, când sunt și parohi). Asociația clerului „Andrei Șaguna” încă a fost făcută peste capul ierarhiei, de către I. P. Sf. Sa Mitropolitul Nicolae Bălan, pe când era numai profesor la Teologia din Sibiu. Aceasta din urmă a avut și partea ce-i lipsește Asociației generale a clerului, de a se ocupa cu organizarea activității pastorale în mod sistematic, scop ce și-l păstrează și acum, cu toată noua lege de organizare a trecut în grija eparhiilor organizarea și activitatea cercurilor religioase și a conferințelor preoțești din protopopiate. Împrejurarea aceasta împinge și asociația „Andrei Șaguna” spre o organizare strict profesională.

Organizarea preoțimii în asociații strict profesionale, a dat impresia — ce se păstrează și astăzi — că preoții s'au organizat cu gând de a se emancipa de sub conducerea episcopilor, de a-și însuși drepturi cari sunt în atribuțiile ierarhilor, ale Sf. Sinod, ale consiliilor și adunărilor eparhiale și acum ale Congresului Național bisericesc. (Dovadă ultimele congrese ale Asociației, ținute la București).

Chiriarii fără să-și dea seama de prăpastia ce se sapă între chiriarchi — în parte și consilierii lor — și între preoțime prin această organizare de breaslă a preoțimii, poate sub presiunea vremurilor, le-au recu-

noscut ba chiar au prezidat (de onoare) congresele.

Rezultatele de până acum ale zecilor de deziderate ale Congreselor preoțești, e aproape nul. După fiecare congres laicii spuneau: iară s'au adunat popii ca să se plângă că n'au cu ce trăi și să ceară mărirea salariilor, sau alte asemenea.

Cu astfel de rezultate, pe cari cei dela conducerea Asociației nu vor să le vadă, prestigiul preoțimii a ieșit scăzut, iar autoritatea și vaza bisericii s'a fărâmițat.

După părerea mea prestigiul bisericii ortodoxe și al preoțimii ei, se poate menține și întări numai printr'o acțiune cât mai unitară și 'n cadrul de organizare al bisericii. Când e vorba de slujitori ai bisericii și interesele lor, să nu se facă nici o deosebire între chiriarchi și preoți. Distanța dintre unii și alții li se pare unora prea mare, de aici e și provenită tendința de organizare aparte. În primul rând îi separă situația materială. Situația mizeră a atâtor preoți, a celor ce au greutăți familiare, îi face să privească cu ochi necreștinești prosperitatea materială a stăpânilor lor, în deosebi când îi văd cu baierele pungii prea înodate și cu milioane adunate. În schimb îi prețuesc pe cei ce-i văd darnici și neahtiați numai după avere. Acești preoți năcăjiți își zic despre cei dintâi: dacă stăpânii noștrii n'ar fi într'o situație materială așa de bună și ar fi măcar în parte atinși de năcazurile noastre materiale, suntem siguri că altfel ne-ar fi luat apărarea când s'au năpustit guvernele trecute, cu atâta furie, asupra salariilor noastre.

Ca prăpastia aceasta materială să dispară, unii dintre chiriarchi ar fi de dorit ca din veniturile prea întrecătoare să facă acte personale de milostenie, chiar de ajutorare a atâtor fii și fiice de preoți năcăjiți. Prin astfel de fapte și-ar mări nespuz vaza în fața opiniei publice și ar face să tacă bârfitorii. Preoții la rândul lor ar simți că stăpânul lor are inimă de părinte care știe să aline durerea fiilor năcăjiți și sunt gata să-i apere când le sunt încălcate drepturile. Dacă ne vom uita bine, astăzi numai acei episcopi sunt iubiți și prețuiți de

către preoțime și opinia publică, cari pun inimă de părinte în toate faptele lor.

Pe de altă parte încercarea preoțimii prin Asociația ei de a-și vindeca anumite năcazuri, fără concursul chiriarchilor, a provocat rezenez chiar și la autorități. Intervențiile izolate n'au avut suficientă putere de convingere și am rămas pe toate fronturile biruiți. Noi preoții ori-cât de bine am fi organizați din punct de vedere profesional, nu vom avea la îndemână mijloace de constrângere față de stat. Nu suntem ca alte bresle de funcționari, cari să putem amenința de pildă cu o grevă, cum pot să o facă profesorii, funcționarii administrativi, ceferiștii etc. Prin o grevă — de care statului prea puțin i-ar păsă — ne-am pune în conflict și cu enoriașii, căci e absolut sigur că pe ei nu i-am putea nici-odată solidariza în întregime cu interesele noastre materiale.

În schimb altă impresie și altă putere de constrângere ar avea o amenințare din partea chiriarchilor de a-și depune cârjile. E o armă pe care n'o pot avea toți cei zece mii de preoți laolaltă.

Iată de ce se recere o conclucrare cât mai strânsă cu ierarchia pentru a ne putea apăra interesele. Suntem doar o singură familie, cu capul ei trebuie să lucrăm solidar pentru apărarea ei. Cei ce cred că preoțimea ar putea ajunge la rezultate și organizată independent, nu iau în considerare faptul că scot din luptă pe ostașul cel mai cu prestigiu, care ajutat și însuflețit pentru o cauză, are înzecite posibilități de izbândire decât cel mai bine văzut preot.

Convingerea mea e că Sfântul Sinod a făcut rău când a dat voie preoțimii să se organizeze într'o asociație profesională și nu a constrâns-o să rămână în cadrele de organizare ale bisericii, unde în cercurile preoțești și conferințele protopopești pot să-și exprime fără teamă ori-ce deziderat. Deodată cu refuzul, Sfântul Sinod *trebuia să întregească legea cu dispoziția de a se aduna anual în centrul episcopiei sau al unui protopopiat toți membrii conferințelor protopopești sub prezidenția episcopilor, iar la doi ani toți consilierii, protopopii și președinții conferințelor preoțești din țară la București împreună cu toți episcopii și mitropoliții, sub prezidenția patriarhului.*

Aceasta ar fi organizarea ideală a preoțimii. Fără a mă opri la alte puncte de comparație, vă rog să vă închipuiți cum s'ar fi prezentat în capitala țării un congres al tuturor președinților conferințelor preoțești, al protopopilor și consilierilor eprahiali în frunte cu toți episcopii, în raport cu congresul Asociației generale al preoților din 8 și 9 Decembrie 1932.

Biserica însași în cadrul ei de organizare trebuie să legifereze organizarea preoțimei în acest fel luând ca puncte de dezvoltare cercurile și conferințele preoțești, cu lărgirea lor pe episcopii, mitropolii și patriarhie.

Prot. D. Antal.

Botezul Domnului.

Aproape douăzeci de veacuri înregistrează istoria, de când în ținutul sterp dela gurile Iordanului, Ioan Botezătorul pregătea teren prielnic în sufletele oamenilor care doreau să se mântuiască. Rigorismul cu care își trată corpul, hrana insuficientă ce i-o pune la dispoziție pustiul Iudeii, îmbrăcăminte modestă, glasul ce ca un tunet străbătea în toate părțile, a fost îndemn pentru mulți să alerge și să-i asculte predica.

Deviza predicelor sale erau cuvintele: „*Pocăiți-vă căci s'a apropiat împărăția cerurilor.*“ Aceia care doreau să se facă părtași pentru noua împărăție, trebuiau să se conformeze acestor cuvinte, să-și recunoască micimea, mulțimea păcatelor și gravitatea lor. Ioan le împărtășea botezul, cufundându-i în apa Iordanului, ceea-ce însemnă curățire, încercarea păcatelor și începutul unei vieți noi. Botezul însă nu-l primeau decât aceia ce cu inima zdrobită de durere își mărturiseau păcatele și își exprimau regretul pentru că le-au făcut, făcând totodată legământ solemn că se vor pocăi pentru viitor.

Fariseii cei trufași, mândrii de persoana lor și de atenția pe care le-o da lumea, condusă orbește de ei, au fost respinși dela botez. Ei se apropiu de Ioan nu spre a-și mărturisi păcatele, căci se credeau lipsiți de păcate, ci spre a-l ispiti și a-și bate joc de omul ce pentru ei nu mai corăspundea timpului. Viața pe care o duceau în-

deosebi clasele superioare, înainte de venirea Mântuitorului, atingea treapta cea mai de jos a decadenței. Era partea contrară a predicii lui Ioan Botezătorul, căci acesta propovăduia *hrană puțină*, pe când ei erau obișnuiți cu mese bogate și să trăiască din belșug. Ioan propovăduia îmbrăcăminte simplă, pe când ei erau obișnuiți a se îmbrăca în haine sclipitoare și a purta giuvaeruri scumpe. Ioan propovăduia umilința și pocăința, pe când ei erau trufași și se credeau mai curați ca alți oameni și mai lipsiți de scăderi. Ne putem da seama deci și sunt explicabile cuvintele cu care Botezătorul Ioan întâmpină pe cărturari și farisei „*pui de vipere, cine v'a arătat să fugiți de urgia cea viitoare?*“ Ei veneau nu să audă și să vadă profet, ci trestie ce se leagănă în bătaia vântului.

Printre lumea păcătoasă se îndreptă un om ca de treizeci de ani, spre țărmurile Iordanului. El era singurul în lume lipsit de păcat și totuși voia a se supune dispozițiilor legii, pentruca să nu poată fi acuzat că nu respectă legea. Ajuns în fața lui Ioan Botezătorul, fiul lui Dumnezeu cere ca să fie și el botezat. Ioan se dă înapoi, îi este frică și nu cutează să se apropie. Era atât de mic în fața acestui om, încât nici cureaua încălțămintelor nu putea să i-o deslege.

Iisus Christos insistă ca să fie botezat, pentru a se împlini toată dreptatea. Când cel prea sfânt primește botezul, pământul se bucură, apele se sfințesc, cerul se deschide, duhul sfânt, în chipul porumbelului, se pogoară, iar Tatăl mărturisește pe Fiul său prin cuvintele „*Tu ești fiul meu iubit, întru tine bine am voit*“ (Luca 3, 22—23). Prin fiul său a binevoit Dumnezeu să ridice și să spele păcatul, sub greutatea căruia gema omenirea dela Adam încoace. Numai el a putut prin jertfa de bunăvoie să dea satisfacție cuvenită Creatorului jignit prin neascultarea primilor oameni.

Faptul că Iisus Christos se amestecă printre lumea măruntă și păcătoasă și primește botezul ca și când ar fi fost păcătos, are o semnificație dublă: 1. Voiește să ne arate calea ce duce spre „*împărăția lui Dumnezeu*“, chiar prin exemplul său. 2. Voiește să ne arate că *prin umilință putem ajunge mai ușor la mărire*, decât prin

trufia vieții noastre, care de cele mai multe ori e de condamnat.

Sfânta maică biserică serbează amintirea botezului în fiecare an la timpul său. La această sărbătoare chiamă pe toți aceia care doresc să înceapă o viață mai demnă, schimbând haina vieții celei murdare. Nu ne chiamă sf. biserică să ne botezăm, căci taina aceasta nu se repetă, ea ne chiamă și îndeosebi pe fii săi cei rătăciți să-și reînnoiască viața. Nici-odată nu s'a simțit lipsa pentru o reînnoire a vieții ca astăzi, când omenirea se sbate în ghiarele celor două crize: morală și materială. Cuvintele lui Ioan Botezătorul „*pocăiți-vă*“ și exemplul de umilință a lui Iisus Christos să ne fie chezașia vieții noastre. Pocăința să nu o înțelegem greșit, și este destul de dureros când unii fii ai bisericii nu-și găsesc hrana sufletească în sânul ei. A te pocăi nu înseamnă a te boteza din nou sau a te îndepărta de biserică, ci chiar contrarul, a te apropia de ea, a-i adânci învățăturile, a te resemna, a-ți cunoaște lipsurile și a rămânea pe lângă credința ce a-i primit-o la naștere încă în baia botezului.

Corneliu Gog, stud. teolog.

	CONFERINȚE PREOTEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE	
---	---	---

Conferința de toamnă a preoțimei din protopopiatul Abrud la Roșia-Montană.

Ziua de 8 Noemvrie a. tr., va rămâne adânc întipărită în sufletul credincioșilor noștri ortodocși din Roșia-Montană, fiindcă în această zi au avut în mijlocul lor pentru întâia dată pe toți preoții din protopopiat și atunci au luat parte la cel mai mare serviciu divin.

Pe un timp foarte rece, dar foarte frumos, preoții des de dimineață se grăbesc spre acest vestit orașel, admirând coastele dealurilor, toate săpate și pline de pietrișul netrebnic, cari se văd în razele strălucitoare ale soarelui ca într'o adevărată panoramă. Se admiră mulțimea șteampurilor, cari sunt așezate unele sub altele ca într'o cascadă. Bat încetinel minereurile pline de bogăție și nu se opresc nici în zi de sărbătoare, fiindcă aici natura este sgârcită în apă. Numai lacurile artificiale alimentează șteampurile cu puțină apă, căci isvoarele mari

lipsească cu desăvârșire. Faptul că șteampurile și-au reluat plăcutul joc de odinioară dovedește, că minierul începe din nou să înflorească. Cu gândul cât e de bun Dumnezeu, care dă ocazie pe lucru în aceste zile de acută criză la atâtea sute de oameni și admirând pe întinderea celor 7 km. ai Văii-Roșii, instalațiile minelor statului, ca și a particularilor, ajungem la biserică. E o biserică mare, frumoasă atât în extern cât și în intern.

Sunând admirabilele clopote, credincioșii mineri se pun în mișcare, lăsând pentru câteva ore obositoarea muncă de descoperitori ai bogățiilor subterane.

Serviciul divin se începe la orele 9 și durează până la orele 13, căci pe lângă utrenie, liturgie și predică s'a mai făcut Te-Deum pentru Măria Sa Voevodul Mihai. Poporul văzând că are atâția preoți, a cerut să i se facă și i s'a făcut și maslul cu 7 preoți.

Liturgia s'a servit în sobor de 8 preoți în frunte cu P. O. D. Petru Popovici, protopop. Predica cu motto: „Cela ce vă ascultă pe voi, pe mine mă ascultă.” (Luca X 16), a rostit-o liber pr. Gh. Popescu din Zlatna. Poporul, care era de față într'un număr frumos, a ascultat-o cu atenție deosebită.

După ce poporul se unge cu unt-delelemn sfințit, se face invocarea Duhului Sf. și serviciul divin se încheie, lăsând adâncă impresie asupra credincioșilor.

Serviciul divin a fost înălțat și de frumosul cor al minerilor, cari deși istoviți de munca zilnică, nu pregetă a munci și pe terenul cultural și bisericesc. Laudă lor.

Partea primă a programului fiind terminată, preoții iau masa în ospitaliera casă a păr. local Al. Popescu. Aici se rostesc și toaste pentru P. Sf. Păr. Episcop Ivan, pentru P. O. D. protopop Popovici, pentru fratele păr. Al. Popescu și dna, cărora li se mulțumește pentru deosebita dragoste cu care ne-au primit în parohia și casa lor.

Conferința intimă se începe la orele 15 printr'o adâncă cuvântare a P. O. D. protopop, despre rostul predicii. După ce se arată că unii oameni sunt de părere că predica ar putea lipsi din serviciul divin, se dovedește cu exemple necesitatea ei.

Preoțimea se îndeamnă să predice cu vreme și fără vreme.

După acest cuvânt de deschidere care a sădit un mare îndemn în sufletul preoților pentru predică, se face apelul nominal, constatându-se că din 20 preoți sunt de față 16 și se constituie biroul.

Chestiunile puse pe tapet sunt următoarele:

1. *Critica asupra predicii.* Constatându-se că păr. Popescu s'a achitat în mod demn de încredințarea ce i s'a dat, i se declară predica de foarte bună.

2. *Raport despre activitatea cercurilor religioase.* Păr. Popescu și David referă asupra activității celor 2 cercuri religioase Abrud și Zlatna, și-apoi se hotărăște ca cercurile să se înmulțească dela 2 la 4 și anume: I. Abrud cu 7 parohii; II. Bucium cu 7 parohii; III. Zlatna cu 5 parohii; IV. Feneș cu 4 parohii. Această împărțire se face ca să nu fie prea multe parohii într'un cerc 14 sau 9 și ca parohiile să poată fi cercetate mai ușor și mai regulat.

3. *Problema învățământului religios în școala primară,* despre care păr. prof. de religie Nic. Gavra din Abrud face un raport detaliat. Schițează părerile singuraticilor preoți pe baza lucrărilor și apoi recomandă ca mijloace ducătoare la scop în educația religioasă următoarele; rugăciunile, povestirile biblice, predarea corectă și frumoasă a materialului de religie, filmele cinematografice religioase, mărturisirea și cuminerea, cercetarea bisericii și cântările bisericesti. Arată că materialul dat de Sf. Sinod nu e cronologic și prea greu pentru unele clase. Deasemenea lipsesc manualele, care fapt îngreuiază mult munca preotului catehet.

Rămânând ca fiecare preot să utilizeze mijloacele recomandate, păr. Gavra i se exprimă mulțumita conferinței pentru temeinicul raport.

4. *Chestia Oastei Domnului,* pentru care se exprimă păreri pro și contra, dar se hotărăște ca preoții să se pună în fruntea ei.

5. *Problema salarizării și a restanțelor.* Preoțimea acestui protopopiat, cea mai sărăcită și neîndreptățită, cere și pretinde factorilor în drept, ca să șteargă „curbele speciale”, căci situația actuală de batjocură este insuportabilă.

Pentru afirmarea demnității noastre și a drepturilor batjocorite, se cere imediata convocare a congresului din munți, la Abrud.

Pr. Gh. Popescu.

Conferința de toamnă a preoțimii din tractul Unguraș.

În 20 Noemvrie a. tr., în bătaia razelor de lumină a unui „soare cu dinți“ care scăpăta spre amurg, preoțimea tractului Unguraș, conștientă de chemarea ei, a descins de ambele părți ale Meseșului, în frunțașă comună *Treznea*, situată la poalele acestui munte. Grupuri numeroase de credincioși, în haină de sărbătoare, postați în lungul drumului, salutau cu bucurie sosirea noastră mult așteptată.

În timp de jum. de ceas, casa ospitalieră a pr. *Traian Costea*, numără peste 20 de preoți sosiți. La ora 4 p. m. clopoțele frumoasei biserici, trimiteau glasul lor armonios pe toate văile, chemând pe credincioși la ruga de seară. Preoțimea, în frunte cu P. C. părinte protopop *Ioil Ghiurițan*, pleacă în corpore la biserică, însoțiți de numeroși credincioși. Vecernia s'a celebrat de către P. C. prot. *Ioil Ghiurițan*, preoții *Tr. Costea*, *N. Negoită* și *I. Panga*.

După vecernie P. C. părinte protopop a rostit o impresionantă cuvântare, în care prin cuvinte de adevărat părinte, îngrijorat de viitorul fiilor săi, arată rostul conferințelor preoțești cari tind să trezească credința adevărată în Dumnezeu și biserica lui Christos, singura salvatoare din criza morală și materială în care trăim. Grupați în jurul bisericii „nici porțile iadului nu le va birui.“

După serviciul divin s'a trecut în sala școlii primare, unde s'au cetit conferințele: „Problema instrucțiunii religioase în școala primară“, lucrate temeinic de preoții *P. Nicola*, *G. Câmpian* și *I. Panga*. La ora 8 p. m. conferința se suspendă, pentru a continua a doua zi după Sf. Liturghie.

Cina s'a luat la pr. *Costea*, iar peste noapte am fost găzduiți cu mult drag de frunțașii comunei, la cari am fost repartizați.

Praznicul „Intrării în biserică“ a fost așteptat cu nerăbdare, atât de credincioși cât și de noi. La primul dangăt de clopot, tineri și bătrâni, bărbați și femei alături de pruncii lor, veniau în pași repezi spre

biserică, care cu toată spațiozitatea ei deveni neîncăpătoare. Utrenia și Sf. Liturgie a fost servită în sobor, în frunte cu P. C. părinte protopop. Răspunsurile la Sf. Liturgie au fost date de către preoți în cor, executând Liturgia de *Dima*, care prin frumsețea și misticismul ei specific ortodox, a impresionat adânc pe credincioși, dându-le prilej de reculegere și înălțare sufletească, lepădând și uitând „toată grija cea lumească“. La Sf. Liturgie a predicat tânărul preot *Traian Bompa* din *Miluan*, despre „Cuvântul lui Dumnezeu.“ A fost ascultat cu mare atențiune de credincioși, pentru frumsețea și căldura cu care a expus adevărurile eterne ale învățaturii lui Hristos. La ora 12 din zi, terminându-se serviciul divin, ne-am reîntors în sala școlii primare, unde pr. *G. Câmpian* a ținut o lecție practică cu cl. IV, având ca subiect de predat „Cele nouă porunci bisericesti.“ Fiind un bun cunoscător al pedagogiei, a făcut o lecție model, bine reușită. În legătură cu această lecție, protoereul *Remus Roșca* din *Zălau*, a făcut o serie de reflexiuni asupra modului de predare a religiunii în școala primară, precum și asupra programei analitice.

E de remarcat că la lecția practică au luat parte: dl *I. Cărpineanu*, subrev. de control, dir. școlii primare din *Treznea*, precum și dș. învățătoare. Au urmat apoi rapoartele cercurilor preoțești.

Pr. *Valentin Pop* din *Racăș*, cetește o conferință despre „Oastea Domnului“, lucrată cu multă precauțiune, arătând avantajele și dezavantajele ce decurg din această societate creștină, pentru biserică și credința ortodoxă. Conferința a luat sfârșit la ora 4 p. m., lăsând în inima credincioșilor sămânța binefăcătoare a lui Hristos, iar în sufletele noastre mulțumirea că această sămânță, sub razele binecuvântării cerești, va aduce roade bogate.

Pr. *Iacob Panga*.

Funcționarii publici atacați prin presă, sunt obligați să se desvinovățească în fața autorităților superioare. În baza acestei decizii luate de Ministerul de Interne, se vor lămurii bârfelile de adevăr, cât și nepăsarea cu care se priveau de multe ori atacurile prin presă, chiar și când aveau substrat de adevăr.

† Preotul Victor Susa.

O boală de scurtă durată, dar cu atât mai periculoasă cu cât întârzi suprimarea ei — apendicita — l-a răpus în mod crud în clinica din Cluj pe tinărul preot și profesor Victor Susa din Năsăud, în vârstă de abea 31 de ani.

Vestea morții lui a fost o dureroasă surprinză, și încă de anul nou, atât îndureratei soții și familii, cât și enoriașilor și tuturor celor ce l-au cunoscut, prețini și colegi.

Victor Susa a fost un preot vânjos la suflet, hotărît în acțiune, harnic și neostent în lupta cu vorba, cu scrisul și cu fapta pentru apărarea, înviorarea și consolidarea bisericii noastre. Cu deosebire în Năsăud a fost un pion adevărat al ortodoxiei noastre, apreciat și temut și de nepretini.

Paralel cu activitatea desfășurată în parohie — cu rezultate impunătoare — apoi la catedră și în nenumăratele grupuri de credincioși de pe Valea de sus a Someșului, dela Beclean până la Rodna, a escelat ca orator și conferențiar distins între preoții protopopiatului Bistriții — unde sunt atâția de seamă — asemenea a fost un apreciat colaborator al foii noastre. Golul lăsat de el în rândurile preoției noastre va fi cu greu umplut, cu unul tot atât de activ, de priecut și de potrivit locului ce-l ocupă.

Înmormântarea a avut loc în ziua de 3 Ianuarie c., din Capela cimitirului central din Cluj. Prohodul a fost săvârșit de P. On. prot. Dr. Seb. Stanca, L. Curea și D. Antal, de On. pr. T. Ciuruș-Rusul-Bârgăului, N. Cristea-Susenii-Bârgăului și diacon V. Bogdan. Răspunsurile le-a dat corul Academiei teologice sub conducerea d. prof. Dr. V. Petrașcu. Panegiricul l-a rostit P. On. Dr. Seb. Stanca, cons. eparh., relevându-i însușirile de preot distins și activitatea frumoasă ce a desfășurat-o defunctul ca profesor și ca paroh în Năsăud. Prot. D. Antal a rostit un cuvânt de omagiu din încredințarea P. Sf. Sale Episcopul Nicolae Ivan. Pr. Th. Ciuruș a vorbit în numele protopopiatului din Bistrița și al colegilor preoți; dl prof. Il. Boțiu, în numele enoriașilor din Năsăud iar dl prof. I. Șuteu, în numele profesorilor dela liceul grănițeresc din Năsăud. Din partea protopopiatului a

participat ca delegat și preotul I. Buzdug din Josenii-Bârgăului, iar din partea parohiei și a colegilor, pe lângă cei amintiți, au mai fost dnii Costache Albu, prof. și I. epitrop, Adrian Olinic, prof., Oct. Berindei, dir. postei epitrop al II-lea, Laur. Berindei și dș. Maria Grecu, prof.

Îl jelește o soție nemângăiată, o mamă, surori, cumnați și alte rudenii, cărora le transmitem sincerile noastre condoleanțe, însoțite de profunda noastră durere pentru pierderea unui distins coleg și pretin.

Bunul Dumnezeu îl odihnească în pace.

Red.

CRONICA

Predici în bisericile din Cluj. În Duminica din 15 Ianuarie, în biserica Sf. Nicolae, va predica Pr. Sofron Vlad, prof. de religie; în biserica Pogorirea Duhului Sfânt, va predica Pr. Ioan Cociuban, paroh.

Sărbătoarea Crăciunului și a Anului nou s'au serbat în Cluj cu tot fastul, de astă-dată în două biserici, ambele prea mici ca să poată cuprinde pe toți credincioșii noștri câți au căutat mângăiere sufletească înaintea altarelor. În ziua întâi a Crăciunului în biserica Sfântului Nicolae au servit P. On. prot. Andrei Ludu, D. Antal și pr. I. Cociuban, archidiacon Dr. I. Vască, a predicat impresionant însuși Prea Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae Ivan. Răspunsurile le-a dat corul mixt sub conducerea d. prof. A. Bena. În biserica Pogorirea Duhului Sfânt au servit P. On. prot. Dr. Seb. Stanca, N. Vasiu, pr. A. Mușat și diaconii V. Bogdan și Dr. O. Bucevschi. S'a cetit pastorală de Crăciun a P. Sf. Sale. Răspunsurile le-a dat corul Academiei teologice sub conducerea dlui prof. Dr. V. Petrașcu. — A doua zi în biserica nouă au servit P. On. prot. Dr. V. Sava, L. Curea, pr. I. Cociuban și diacon V. Bogdan. A predicat Dr. V. Sava, cons. eparh. În biserica veche au servit P. On. D. Antal, care a și predicat, apoi prot. N. Vasiu, pr. A. Mușat și diacon Dr. O. Bucevschi. Răspunsurile le-au dat aceleași coruri. — La Anul nou în biserica Sf. Nicolae au servit P. O. prot. And. Ludu, Dr. V. Sava, pr. A. Mușat și

archidiacon Dr. I. Vască, care a și predicat. În ceealaltă biserică a servit P. O. prot. N. Vasiu, care a și predicat, pr. I. Goron, I. Cociuban și diacon V. Bogdan. Atât în ziua întâi de Crăciun cât și în ziua de Anul nou, toți membrii Consiliului Eparhial s'au prezentat la reședința episcopoească pentru a aduce felicitări P. Sf. Sale. Din partea Consiliului Eparhial a vorbit P. On. prot. Dr. Seb. Stanca, urând Prea Sf. Sale sărbători fericite și An nou fericit. A răspuns P. Sf. Sa, mulțumind. Deodată cu membrii consistoriului s'au prezentat la felicitări și șefii autorităților, Soc. Ortodoxă și diferite personalități din societatea românească din Cluj.

Serbarea Bobotezii s'a serbat în Cluj cu tot fastul obișnuit al anilor trecuți, cu adausul că de astă-dată au mers procesiuni la apa Someșului, în parcul orașului, dela amândouă bisericile. Sf. Liturghii au fost servite în biserică de sus de către P. On. prot. Dr. Seb. Stanca, Laur. Curea, N. Vasiu, pr. I. Cociuban și diacon V. Bogdan, la biserică Sf. Nicolae au servit P. Onor. prot. A. Ludu, Dr. V. Sava, D. Antal, pr. A. Mușat, D. Coșeriu și archidiacon Dr. I. Vască și O. Bucevschi. La biserică de sus a luat parte o companie de onoare cu trompete iar jos altă companie cu muzică militară care pe drum a intonat cântece religioase. Sfințirea apei a fost săvârșită de însuși Prea Sf. Sa. Episcopul nostru Nicolae Ivan, asistat de toți preoții amintiți. Răspunsurile le-a dat corul Academiei Teologice sub conducerea dlui prof. V. Petrașcu. După terminarea serviciului P. Sf. Sa a stropit cu apă sfințită Someșul. Au fost botezați apoi șefii autorităților, numerosul public și trupele.

O frumoasă donație pentru biserică Sf. Nicolae s'a făcut în ziua întâi de Crăciun. Dna Elena Ștefanescu-Goangă a donat un rând complet de ornate bisericesti și două candelă de argint, apoi doamnele Florica Dr. Goia, Dr. Alma Mohora-Popoviciu și Ravecuța Dr. Minea, au donat împreună un al doilea rând complet de ornate bisericesti, la feliu cu cel dintâi. Dl. Dr. Traian Popovici a donat icoana cu Botezul Domnului, pictată de pict. A. Demian. Bunul Dumnezeu să le răsplătească daniile.

	PARTEA OFICIALĂ	
---	------------------------	---

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 8730—1932.

A V I Z

Se aduce la cunoștința preoțimei noastre adresa Sfântului Sinod Nr. 2065—1932, spre luare la cunoștință și conformare.

„Cu frățească dragoste avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că Sfântul Sinod în ședința sa dela 16 Decembrie a. c., la exprimarea dezideratului Congresului general al preoțimii ortodoxe din anul acesta, ca „toate colectele făcute în biserici să fie distribuite șomerilor“, a hotărât, ca toate Chiriarhiile să fie invitate a face colecte pentru ajutorarea șomerilor.

Aducându-Vă aceasta la cunoștință, cu frățească dragoste avem onoare a Vă ruga să binevoiți a dispune înființarea acestor colecte în cuprinsul acelei de Dumnezeu păzită eparhie, cari să fie distribuite după posibilități și necesități, în numele Bisericii.“
Cluj, la 28 Decembrie 1932.

Consiliul eparhial.

Nr. 8737—1932.

Comunicat oficial.

Pe baza adresei Ministerului Instrucțiunii, Cultelor și Artelor — Direcțiunea Cultelor — dată sub Nr. 185541/16484 din 22 Dec. 1932, comunicăm următoarele:

„Ministerul Apărării Naționale — Subsecretariatul de stat al Aerului, — a organizat, conform art. 10 din legea Fondului Național, un serviciu de supraveghere și control al aplicării timbrului de aviație alături de cel fiscal, pe petițiile și actele juridice ce se depun și întocmesc de autorități.

Cu îndeplinirea acestor dispozițiuni a fost delegat dl. Căpitan Comandor Rătescu Ovidiu, care are însărcinarea de a supraveghea și controla aplicarea timbrului.

Aducând aceasta la cunoștință oficiilor în subordine, dispunem a se face toate înlesnirile posibile dlui delegat, spre a-și aduce la îndeplinire atribuțiunile cu care a fost însărcinat.“

Cluj, la 30 Decembrie 1932.

Consiliul eparhial.